

Možnosti čerpání finančních zdrojů EU v letech 2007 – 2013 pro města a obce v Moravskoslezském kraji

Jan Havránek
RAVEN EU Advisory a.s.

12.10. 2007, Ostrava

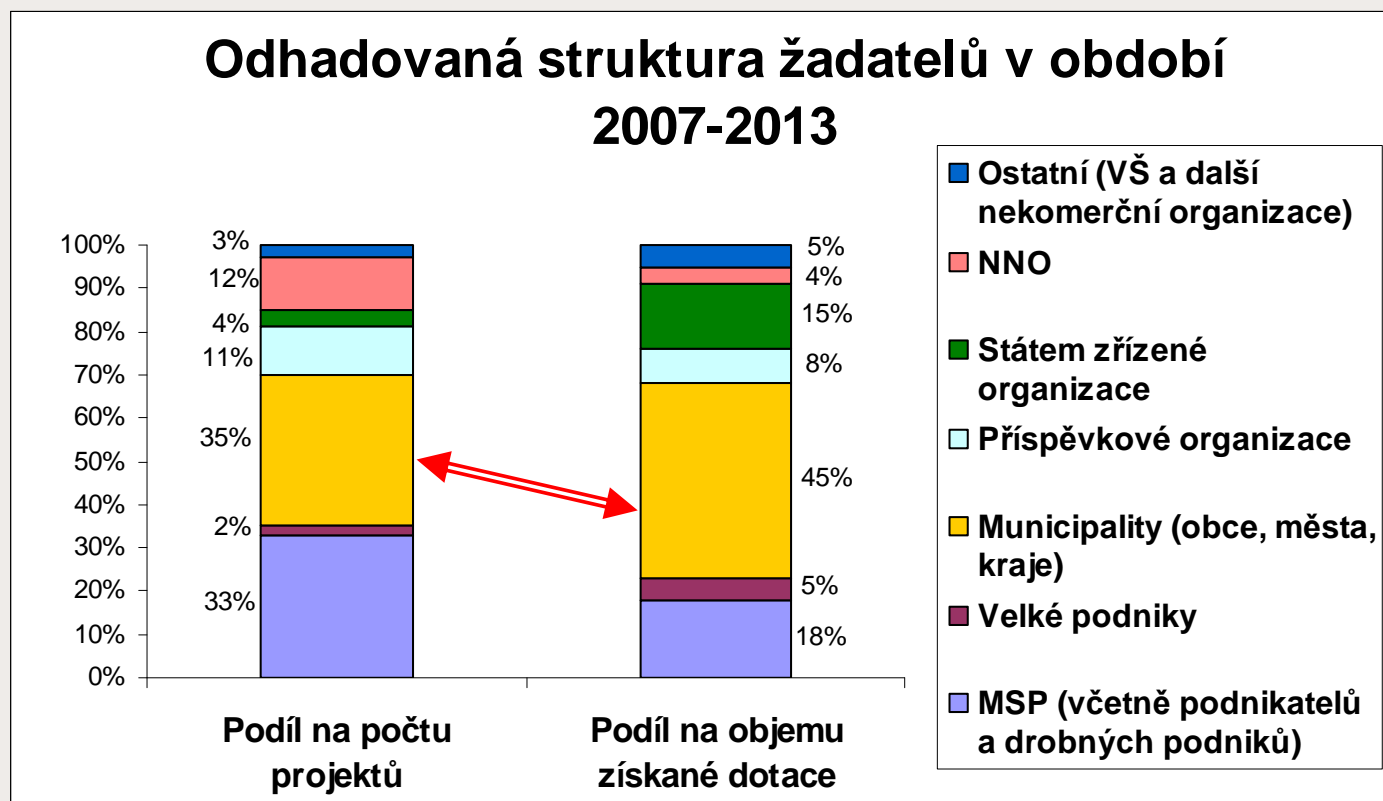
Nová finanční perspektiva ČR

- Pro ČR je na období 2007 – 2013 určeno celkem **752,7 mld. Kč** ze **Strukturálních fondů**, navíc bude rozděleno **102 mld. Kč** v rámci **Společné zemědělské politiky**
- 45 % financí bude určeno pro Municipality
- velká příležitost pro municipální projekty řešené v tomto období (první a možná i poslední, nabízející se v tomto rozsahu)

Hlavní podporované oblasti:

- **Doprava a dopravní infrastruktura**
- **Regionální rozvoj**
- **Životní prostředí**
- Průmysl a podnikání
- Věda, výzkum, inovace
- **Rozvoj lidských zdrojů a vzdělávání**
- **Sociální integrace**
- **Cestovní ruch**

Odhadovaná struktura období 2007 – 2013

Základní pravidla čerpání prostředků z EU

- míra spolufinancování z fondů **85 % až 100%** u neziskových projektů, u ziskových projektů pouze **40 % (pravidlo veřejné podpory)**
- Systém **průběžného** financování projektů – Proplácení na základě etap, přičemž jedna etapa může trvat min. 3 měsíce a bude dosahovat min. 10% celkových uznat. nákladů. **Obce budou dokladovat finanační krytí min. na 2 etapy**
- aplikace pravidla **N+3** pro 2007-2010 (peníze alokované na určitý rok bude možno proinvestovat po dobu tří let oproti současným dvěma rokům)

Předpoklady pro úspěšné čerpání dotací

- Příprava projektových záměrů – **technická dokumentace** do stupně stavebního povolení (časová náročnost)
- Vyřešené **majetkoprávní vztahy** k projektem dotčenému pozemku/objektu

Žadatel nemusí vždy být vlastníkem pozemků!.... (časová náročnost)

- Otázka vlivu na životní prostředí (časová náročnost)

Předpoklady pro úspěšné čerpání dotací

- **Existence rozvojového dokumentu** (Strategie rozvoje) obce/města, ve kterém bude zhodnocen současný stav a jasně definovány jednotlivé investiční záměry na období 2007 – 2013, zejména existence **IPRM** (Integrovaný plán rozvoje města – bonifikace 10% z celkového hodnocení → ocenění přidané hodnoty projektu
- Správné nastavení finančních prostředků určených na investice – dobrý rozpočet, výhledy....
- **Dluhová služba** v únosných mezích....

ROP – Regionální operační program Moravskoslezsko

- 716,09 mil. € (cca 20,19 mld. Kč) + 126,37 mil. €. spolufinancování ČR během 7 let pro Moravskoslezský kraj.
- Obce nad 500 obyvatel, kraje a organizace zřizované těmito subjekty

Čtyři základní priority:

- **Priorita 1: Regionální infrastruktura a dostupnost** (289,3 mil. €, tj. 40,4 % ROP)
- **Priorita 2: Podpora prosperity regionu** (194,8 mil. €, tj. 27,2 % ROP)
- **Priorita 3: Rozvoj měst** (136,1 mil. €, tj. 19,0 % ROP)
- **Priorita 4: Rozvoj venkova** (71,6 mil. €, tj. 10,0 % ROP)

ROP Moravskoslezsko - Regionální infrastruktura a dostupnost

Aktivity vhodné v rámci priority Regionální infrastruktura a dostupnost :

- Podpora výstavby a rekonstrukce místních komunikací, zatížených intenzivní nákladní i osobní dopravou v okolí významných průmyslových zón
- Zvýšení bezpečnosti silničního provozu („bezpečné“ přechody pro chodce, zpomalovací pruhy, reflexní dopravní značení, s tím související komunikace pro pěší – chodníky)
- Budování a modernizace významných cyklostezek a cyklotras (význam z hlediska hierarchizace cyklostezek a cyklotras, intenzity dopravy, význam z hlediska využívání cyklodopravy v dojížděcí do zaměstnání, za zábavou)
- Budování integrovaných dopravních systému a ekologické veřejné dopravy Budování a rekonstrukce přestupních terminálů pro přestup mezi jednotlivými dopravními systémy, včetně zajištění návaznosti na individuální dopravu – parkoviště typu P+R
- Rekonstrukce a budování vybraných zastávek veřejné dopravy (železniční, autobusové, MHD)
- Bezpečnost a atraktivitu přestupních terminálů (bezbariérový přístup, nástupní ostrůvky)
- Zvýšení podpory dopravy šetrné k životnímu prostředí a bezpečnosti na silniční síti ve městech a obcích

ROP Moravskoslezsko – Podpora prosperity regionu

Aktivity vhodné v rámci priority Podpora prosperity regionu:

Veřejné služby :

- Modernizace vybavení základních, středních škol
- Rozvoj komunitních, nízkoprahových center (využívání volného času (modernizace sportovišť, klubů pro zájmové vzdělávání, informační centra mládeže)
- Výstavba, rozvoj zázemí a materiálního vybavení zařízení poskytujících služby sociální péče/prevence dle zákona č. 108/2006 Sb. a pozdějších předpisů
- Rozvoj technického vybavení zdravotnických zařízení

ROP Moravskoslezsko – Podpora prosperity regionu

Rozvoj cestovního ruchu:

- Výstavba či obnova vybavenosti v oblasti sportu, rekreace a lázeňství,
- Revitalizace a zpřístupnění kulturních, technických a průmyslových památek a kulturního dědictví,
- Rozvoj a zvyšování úrovně ubytovacích zařízení, turistické a cykloturistické trasy, naučné trasy, orientačně-informační systém, hippostezky, infrastruktura pro vodní aktivity, podpora tvorby nových turistických produktů

Podpora využívání brownfields:

- Aktivity vedoucí k rozvoji zanedbaných, průmyslových území

ROP Moravskoslezsko – Rozvoj měst

Aktivity vhodné v rámci priority Rozvoj měst – kategorie Subregionální centra (5 – 50 tisíc obyvatel):

- Rekonstrukce veřejných prostranství zejména v centrech měst a na sídlištích
- Modernizace, obnova a rekonstrukce objektů občanské vybavenosti, bezbariérové přístupy do veřejných budov
- Regenerace lokalit typu brownfields s plánovaným budoucím převážným využitím pro veřejné služby, veřejná prostranství, obchod, služby
- Zkvalitnění a rozšíření kulturního, sportovního a volnočasového zázemí a podmínek pro širokou veřejnost
- Infrastruktura služeb pro sociální začlenění etnických menšin

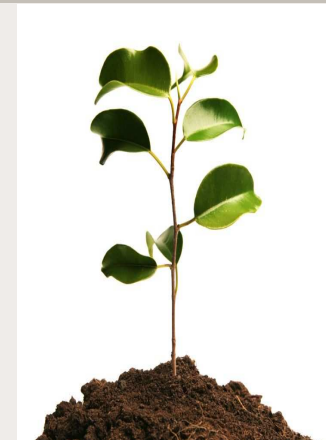
ROP Moravskoslezsko – Rozvoj venkova

Aktivity vhodné v rámci priority Rozvoj venkova (obce do 5 tisíc obyvatel):

- Výstavba, obnova, rekonstrukce a vybavení zařízení pro služby pro obyvatelstvo a podniky – objekty občanské vybavenosti, např. zařízení zdravotnických nebo sociálních služeb, hasičských zbrojnic, obecní/městské policie včetně kamerových systémů, základní obchodní infrastruktury
- Obnova, rekonstrukce, modernizace a estetické zlepšení venkovských sídel, veřejných budov, veřejných prostranství a drobné zeleně vesnic, památek, místních atraktivit
- Rozšiřování kulturních a volnočasových zařízení a aktivit
- Výstavba/rekonstrukce školských zařízení, podpora komunitní role mateřských a základních škol

Operační program Životní prostředí

- Správce programu – Ministerstvo životního prostředí
- Implementační agentura – Státní fond životního prostředí
- Celková alokace je **4 917 867 098 €**.

1) Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní

- Snižování znečištění z komunálních zdrojů (ČOV, kanalizace) *min. výše investice 5 mil. Kč, aglomerace nad 2000 EO*
- Komplexní monitoring v rámci snížení znečištění vod
- Systémy pro řízení ochrany před povodněmi
- Mapové podklady záplavových území

Celková alokace 2 mld. €

Operační program Životní prostředí

2) Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí

- Pořízení spalovacích zařízení se značkou ekologicky šetrný výrobek pro bytové domy
- Výsadba izolační zeleně oddělující obytnou zástavbu od průmyslových staveb, dopravních koridorů atd.
- Modernizace rozvodů centrálního zásobování teplem atd.

Celková alokace 634 mil. €

3) Udržitelné využívání zdrojů energie

- Výstavba nových a rekonstrukce stávajících zařízení využívajících OZE pro výrobu elektřiny, tepla a kombinovanou výrobu elektřiny a tepla (např. MVE, solární a větrné elektrárny, bioplynové stanice atd.)
- Realizace úspor energie a využití odpadního tepla (např. zateplování budov atd.)

Celková alokace 673 mil. €

Operační program Životní prostředí

4) Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží

- Integrované systémy nakládání s odpady
- Systémy odděleného sběru, skladování a manipulace s odpady (např. sběrné dvory, systémy pro separaci a svoz odpadů atd.)
- Zařízení na úpravu nebo využívání odpadů zejména na třídění, úpravu a recyklaci
- Rekultivace starých skládek a odstranění nepovolených skládek ve zvlášť

Celková alokace 777 mil. €

5) Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik

- Rozvoj a inovace technik přispívajících ke snižování průmyslového znečištění
- Rozvoj informačních systémů o znečišťování životního prostředí
- Vytvoření systému prevence závažných havárií

Celková alokace 61 mil. €

Operační program Životní prostředí

6) Zlepšování stavu přírody a krajiny

- Podpora biodiverzity (opatření k uchování a zvyšování početnosti ohrožených druhů atd.)
- Obnova krajinných struktur (příprava a realizace ÚSES atd.)
- Optimalizace vodního režimu krajiny (realizace opatření vedoucí ke zvýšení retenční schopnosti krajiny, opatření k ochraně proti větrné a vodní erozi atd.)
- Podpora regenerace urbanizované krajiny (revitalizace významné sídelní zeleně, odstranění nevyužívaných staveb ve zvláště chráněných územích atd.)

Celková alokace 599 mil. €

7) Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu

- Zabezpečení infrastruktury ekologického poradenství.
- Tvorba odborných materiálů a pomůcek ekologické výchovy
- Zřizování naučných stezek atd.

Celková alokace 42 mil. €

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

- Vhodný pro samosprávu a zaměstnance měst a obcí.
- **Až 100% dotace pro města a obce na – vhodné aktivity:**
 - Vytvoření a zprovoznění komplexního systému koordinace řízení lidských zdrojů ve veřejné správě
 - Vzdělávání úředníků ve veřejné správě
 - Vzdělávání členů samosprávy
 - Rozšiřování moderních ICT a aplikací eGovernmentu ve veřejné správě
 - Vytvoření a zprovoznění informačního systému o veřejných službách, službách veřejné správy a dalších aspektech veřejné správy, který bude provozován jako nadstavba na stávajících informačních systémech veřejné správy

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

- míra spolufinancování až 100%,
- realizace prostřednictvím individuálních projektů (národní) a globálních grantů (krajské),
- minimální výše grantu cca 400 000,-.

Oblast podpory 1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání

Aktivity

- *rozvoj podnikatelských znalostí, schopností a dovedností žáků,*
- *zavádění metod zvyšujících kvalitu výuky cizích jazyků,*
- *využívání ICT ve všeobecně vzdělávacích předmětech,*
- *rozvoj kariérového poradenství na školách a další.*

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Oblast podpory 1.2 – Rovné příležitosti dětí a žáků, vč. dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Aktivity

- *včasné zajištění minimální garantované péče o děti se sociokulturním znevýhodněním,*
- *podpora neformálního vzdělávání,*
- *rozvoj poradenství, asistenčních, speciálně pedagogických a psychologických služeb,*
- *multikulturní výchova a vzdělávání,*

Oblast podpory 1.3 – Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

Aktivity

- *zahraniční certifikace učitelů cizích jazyků,*
- *zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol v obl. řízení a personální politiky,*
- *další vzdělávání pedagogických pracovníků s důrazem na ICT, jazykové vzdělávání, kurikulární reformu a moderní pedagogické metody,*
- *odborné praxe a stáže pedagogických pracovníků.*

Operační program Přeshraniční spolupráce

Jednotlivé OP:

- Svobodný stát Polsko – ČR, Slovensko – ČR
- Vhodný pro kraje a obce
- Zajímavé „měkké“ projekty typu „people to people“ – do 20 tisíc €

Vhodné aktivity:

- Infrastruktura a služby spojené s podnikáním a inovacemi
- Cestovní ruch, kultura a ekonomika volného času
- Rozvoj lidských zdrojů, trh práce, vzdělávání a kvalifikace
- Prevence zdravotních a sociálních rizik, sociální integrace
- Doprava a regionální dostupnost
- Životní prostředí, příroda, nakládání s vodou a odpady, systémy obnovitelné energie, prevence rizik

Program národní spolupráce - Interreg IV C

Program podporující výměnu zkušeností a dobré praxe v mezinárodním měřítku

Priorita 1: Inovace a znalostní ekonomika

- Inovace a výzkum a rozvoj technologií – výměna a přenos úspěšné regionální politiky a přístup k podpoře výzkumu a rozvoje činností a účastníků
- Podnikání a malé střední podniky – strategická spolupráce a vytváření sítí mezi regiony, které sdílí zájmy v určitém specifickém ekonom. Sektoru
- Informační společnost – podpora rozvoje a používání veřejných služeb založených na ICT, zavedení e-governmentu do regionů a obchodních aktivit
- Zaměstnanost, lidský kapitál a vzdělávání – výměna nejlepších postupů při zaškolování a udržení výzkumných pracovníků, výměna regionálních strategií pro zvýšení investic do výzkumu a vývoje vztahujících se na lidský kapitál

Program národní spolupráce - Interreg IV C

Priorita 2: Životní prostředí a předcházení rizikům

- Přírodní a technologická rizika – strategie pro monitorování rizik životního prostředí
- Vodní hospodářství – strategie pro zlepšování kvality dodávek vody a její úpravy včetně spolupráce v oblasti hospodaření s vodou
- Hospodaření s odpady – přechod na společnost využívající recyklaci, výměna zkušeností pro zlepšení metod a politiky hospodaření s odpady
- Biodiverzita a zachování přírodního dědictví
- Energetika a udržitelná doprava
- Kulturní dědictví a krajina - výměna know-how, rozvoj společných strategií pro propagaci kulturního majetku

Typy projektů – *studijní návštěvy, společná školení, výměna pracovníků, studie a zprávy, porovnávací případové studie, setkání a události, zpracování pilotní experimentace s novými nástroji a přístupy, informační a publikační aktivity*

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013, OP Rybářství

Základní zaměření programů - výběr

Podpora zemědělské a rostlinné prvovýroby (sila, jímky, ...)

- Podpora mladých začínajících zemědělců – zemědělská technika
- Obnovitelné zdroje energie (biomasa, bioplyn, tvarovaná biopaliva)
- Agroturistika (penziony včetně stravovacích a volnočasových kapacit)
- Lesnictví (lesnická technika, lesní infrastruktura, zalesňování..)
- Rybářství (akvakultura) chov ryb a zpracování ryb
- Vznik a rozvoj mikropodnikatelů v obcích do 2000 obyvatel
- Podpora obcí do 500 obyvatel
 - vodohospodářská a dopravní infrastruktura
 - školní, sociální a zdravotnické vybavení
 - kulturní dědictví venkova

Jiné možnosti čerpání dotací

V současné době jsou zatím relativně omezené možnosti čerpání finančních prostředků z EU

- Mimo dotace z EU je tu příležitost získat prostředky z tzv. **Finančního mechanismu Norsko/EHP** – zkráceně (Norské fondy)
- **V Norských fondech jsou podporovány především oblasti, které nejsou podporovány v EU – rekonstrukce památek, péče o děti atd..**
- Lze získat až 85% uznatelných nákladů
- Mini. výše uznatelných nákl. – 250 tis. € = cca 7,3 mil. Kč, obvyklý projekt 10 – 15 mil. Kč
- Obecně dlouhá schvalovací doba projektu (cca. 9 měsíců – 1 rok)
- Aktuální výzva pro tento rok: říjen/listopad 2007

Září 2007 zahájil SFŽP příjem žádostí o podporu do **Národních programů**

Zájemci se mohou ucházet o podporu v následujících vyhlášených programech:

- oblast ochrany vod,
- oblast ochrany ovzduší,
- péče o přírodní prostředí, ochrana a využívání přírodních zdrojů,
- oblast nakládání s odpady
- podpora environmentálního vzdělávání a osvěty
- neinvestiční podpora poradenství v oblasti REACH.

Děkuji za pozornost

Jan Havránek

havranek@raven.cz

tel.: +420 542 212 107